

на самия чифликъ. Отъ тогава той започналъ да запада. Земедѣлцитѣ раи се отклонили по градинарство въ чужбина. Това вършили най много малоимотнитѣ селяни. Същото нѣщо се явило и въ околнитѣ села. Въ тия времена земята изгубила своята стойностъ за зърнени храни и хората, които оставали въ селото, ударили да садятъ лозя и да отглеждатъ буби.

Турското правителство поискало да подобри положението на орачите и пристъпило къмъ промѣни. Султанъ Абдулъ Меджидъ издалъ въ 1839 г. новъ законъ хати-шерифъ, съ който освобождавалъ ратайтѣ отъ крепостничество, а привилегированитѣ раи въ вакъфите получавали право на собственостъ надъ земите, които тѣ сѫ обработвали повече отъ 25—30 години „честно и добросъвестно“. Изпървънъ този законъ мѣжно се прилагалъ поради съпротивата на старите турци, но следъ издаването на хати-хумаюна въ 1856 г. работата тръгнвала по-добре. Отъ това се възползвали вакъфските раи да подирятъ владало за обработванитѣ отъ тѣхъ имоти. А щомъ станали райтѣ собственици, чифликътъ пропадналъ.

Следнитѣ документи показватъ, какъ райтѣ добивали владала за имотите:

*Истанбулъ.*

*Тапия (владало)*

*Министерство на царските вакъфи № 100 по списъкъ, № 110 на книгите.*

*Никола Стоевъ Сираковъ* добива 10 дюлюма кория, годишно даждие 5 гроша, въ с. Федабей (Търновски окръгъ) въ мѣстностъ „Мочорливата осойна“ отъ вакъфа на блаженопочившата Стара майка султанка, свързанъ съ съкровището на двата свещени града Мека и Медине. За това той има документъ отъ *Стоя Филовъ*, по наследство отъ баща му *Филия*, съ стойностъ 1000 гроша, разноски 54 гр. съ право Никола да получи тапия за имота като законенъ стопанинъ (1868 г.).

Къмъ 1850—1860 г. чифликътъ вече миналъ въ рѣцетѣ на най голѣмия орачъ *Малки Стоянъ Султански* и неговите синове. Последнъ турчинъ, който се явилъ въ село било да издава разписки на правоимашите за владало, било да изплаща задължения къмъ селяни или да прибира недобори, се казвалъ *Джеферъ Челеби*. Отъ чие име работилъ той, положителни сведения нѣма. Знѣ се само, че той е привиквалъ райтѣ при себе си и имъ раздавалъ „пусули“, които късъль отъ кочанъ, написвалъ името на раятина съ означение на имота, границитѣ, данъците, стойността, името на вакъфа и т. н. Стопанинътъ вземалъ пусулата, отивалъ въ Търново и получалъ тапия (владало).

Понеже въ землището турчинъ не е ималъ частна собственостъ, имотите не се продавали, а минавали безвъзмездно отъ вакъфа въ рѣцетѣ на българина.